

**UVODNO IZLAGANJE PREDSJEDNIKA SKUPŠTINE CRNE GORE
IVANA BRAJOVIĆA NA SASTANKU SA ŠEFOVIMA REZIDENTNIH
DIPLOMATSKIH PREDSTAVNIŠTVA POVODOM GODIŠNJICE OD
KONSTITUISANJA 26. SAZIVA SKUPŠTINE CRNE GORE I IZBORA ZA
PREDSJEDNIKA SKUPŠTINE, Vila Gorica, četvrtak 23. novembar 2017.**

Vaše Ekselencije,

Dragi prijatelji, zahvaljujem vam na prisustvu.

Dozvolite mi da posebno zahvalim doajenu diplomatskog kora, ambasadoru Del Monaku, na inspirativnoj i nadahnuтой pozdravnoj riječi. Posebno sam Vam zahvalan što svojim odnosom prema Crnoj Gori, njenim institucijama i građanima, pokazujete nama znanu mediteransku bliskost i razumijevanje.

Današnji susret doživljam kao mogućnost da se osvrnemo na rad Skupštine Crne Gore od konstituisanja 26. saziva i mog izbora za predsjednika, te da razmijenimo ideje o budućem radu i modalitetima snaženja parlamentarne saradnje.

Nastojću da budem što sažetiji kako bih ostavio više prostora za vaša pitanja i diskusiju.

Imajući u vidu da je upravo danas započeta sjednica Skupštine na čijem dnevnom redu je set zakona koji proizilaze iz članstva Crne Gore u NATO, ne mogu a da posebno ne istaknem ličnu satisfakciju i zadovoljstvo što sam imao čast da predsjedavam sjednicom Skupštine na Cetinju kada je ratifikovan Vašingtonski ugovor. Naglašavam ličnu satisfakciju jer sam se, kao što vam je vjerovatno poznato, od samog početka višestranačja u Crnoj Gori, nedvosmisleno i otvoreno zalagao za članstvo u NATO i Evropsku uniju.

Kada je riječ o osnovnim nadležnostima Skupštine, odnosno njenoj zakonodavnoj i nadzornoj funkciji, slobodno mogu reći da smo predanošću i posvećenim radom svih predstavnika građana koji učestvuju u radu Skupštine, postigli veću efikasnost. S posebnim zadovoljstvom ističem da nema zaostalih izvještaja koje treba razmatrati, kao i da ne postoji prijedlog zakona koji je „na čekanju“. Takođe, redovno se održavaju sjednice na kojima premijer i ministri odgovaraju na poslanička pitanja. Do sada je usvojeno 125 zakona, 44 Izvještaja, 35 Odluka o razrješenju i imenovanju. Održana su 33 konsultativna i 1 kontrolno saslušanje.

Kritičari vole da primijete kako rad odbora i Plenuma ne karakterišu višesatne rasprave. Podsjetio bih da doprinos radu Odbora, pored poslanika, mogu pružiti svi zainteresovani – predstavnici naučnih i stručnih institucija, nevladin sektor i drugi, kada prepoznaju interes i značaj razmatranja određenih tema. Logično je da će predstavnici parlamentarne većine, koji su izabrali Vladu, imati manje primjedbi na prijedloge zakonskih rješenja, jer se radi o sprovođenju utvrđenih politika i strateških opredjeljenja. Očekivano je da aktivniji pristup prije svega ima parlamentarna manjina. Međutim, osim paušalnih kritika u dnevno političke svrhe, sa njihove strane nijesam primjetio bilo kakvu proaktivnost kada su u pitanju predloženi zakoni. Sa žaljenjem konstatujem da je učešće opozicije izostalo ne samo u Plenumu, već i u svim fazama procesa donošenja zakona.

Sa druge strane, vezano za podizanje efikasnosti skupštinske službe u posljednjih godinu dana, ispunjene su pretpostavke za dalji nesmetan rad adekvatnim popunjavanjem ključnih radnih mjesta, i to mjesta generalnog sekretara, njegovih zamjenika i ostalih značajnih pozicija.

Radili smo na usvajanju procedura koje treba da otklone zatečene nedostatke i uočene nepravilnosti, posebno u dijelu finansijskog poslovanja. Državna revizorska institucija u Izvještaju o poslovanju Skupštine u 2016.godini samo je potvrdila osnovane sumnje o zloupotrebama skupštinskih sredstava, kojima se sada bave nadležni državni organi. Imajući u vidu da nije bilo moguće precizno utvrditi finansijsko stanje, zatražili smo da Državna revizorska institucija obavi kontrolu poslovanja Skupštine i u 2015.godini.

U narednom periodu planiramo da na odgovarajući način definišemo organizacionu strukturu koja odgovara izazovima savremenog načina funkcionisanja parlamenta u 21.vijeku. Poseban akcenat će biti stavljen na jačanje administrativnih kapaciteta nadležnih organizacionih jedinica, ne samo u kvantitativnom, već prije svega u kvalitativnom smislu. Razmjena iskustava sa drugim državama, usvajanje modela "najbolje prakse" i njihovo prilagođavanje našim potrebama i zakonskim okvirima, obuka i razvoj zaposlenih u fokusu je rukovodstva. Kako pretpostavke razvoja često znaju biti uslovljene mogućnostima za ulaganje, otvoreni smo za sve prijedloge saradnje ili projekte koji mogu biti od značaja za dalji efikasan rad Skupštine.

Ono što je svakako obilježilo prethodnu godinu jeste selektivno neučestvovanje opozicije u radu Skupštine i njenih radnih tijela. Više puta sam ukazivao na

nekonzistentnost stavova i nedosljednosti u ponašanju parlamentarne manjine. Sa druge strane, većina je bila, i ostaje, više nego tolerantna prema njihovom nedostatku demokratskog kapaciteta i odsustvu osjećaja odgovornosti prema Parlamentu koji predstavlja srce svake demokratije. Dosljedni su samo u uživanju privilegija koje crpe iz poslaničkog mandata koji su osvojili na izborima, čije rezultate navodno ne priznaju.

Uprkos očekivanjima, do sada nijesam htio da posegnem za ukidanjem poslaničkih privilegija poslanicima koji selektivno učestvuju ili uopšte ne učestvuju u radu Skupštine. Nijesmo pristupili ni značajnijim izmjenama Poslovnika bez prisustva opozicije. Usvojili smo samo neophodne izmjene koje uvode sankcije za nedolično ponašanje. Govorim o izmjenama iznuđenim nakon nemilih scena kojima smo nažalost svjedočili, kada se raspravljalo o skidanju imuniteta dvojici poslanika Demokratskog fronta. Premda ne učestvuju u radu Skupštine, šefove opozicionih poslaničkih klubova pozivamo na svaku sjednicu Kolegijuma predsjednika imajući u vidu da su sve parlamentarne stranke, koje su imale mogućnost da to učine po Poslovniku, formirale klubove poslanika.

U slučajevima kada takvi zahtjevi postoje, redovno ih upoznajemo sa interesovanjem istaknutih gostiju da se prilikom posjeta Podgorici sretnu i sa parlamentarnom manjinom. Odbili su takav poziv predsjednika Parlamentarne Skupštine Savjeta Evrope i visoke predstavnice Mogerini, dok su razgovor sa predsjednikom Državnog zbora Slovenije prihvatili pojedini opozicioni poslanici. U svim radnim tijelima i stalnim delegacijama Skupštine pri međunarodnim organizacijama još uvijek čekamo predstavnike opozicije, shodno njihovoj zastupljenosti u Skupštini.

Odlagali smo formiranje Radne grupe za implementaciju preporuka ODIHR-a u očekivanju da će makar biti posvećeni unaprjeđenju izbornog zakonodavstva i ambijenta na koji se permanentno žale, a koji smo podsjetiću kreirali i usvojili jednoglasno. Sve to smo činili kako bismo izbjegli dalju eroziju međusobnog povjerenja. Naravno, moram da istaknem kako lično imam korektnu komunikaciju sa kolegama. Međutim, naša profesionalna saradnja opterećena je različitim shvatanjem demokratije, odgovornosti i posvećenosti daljem napretku crnogorskog društva.

Na kontinuirane pokušaje vladajuće većine za ostvarivanjem dijaloga, opozicija odgovara njegovim uslovljavanjem kroz postavljanje nerealnih zahtjeva. Mi smo spremni da u najboljem interesu građana otvoreno razgovaramo o svim pitanjima, ali ne možemo da pristanemo na nerazumne ucjene koje suštinski imaju za cilj da prikriju nespornost za dijalog. Uz to, od konstituisanja 26.saziva, uočljivo je potpuno nejedinstvo opozicije u političkim stavovima. Zahtjev za ponavljanjem izbora, čime bismo dezavuisali pravni sistem Crne Gore i delegitimisali institucije sistema, odlučno odbacujem. Nerealno je očekivati da se izbori mogu održavati sve dok gubitnička strana ne bude zadovoljna rezultatom.

Kada je riječ o međunarodnim aktivnostima, Skupština je bila dostojan predstavnik interesa Crne Gore na međunarodnom planu, zahvaljujući aktivnom učešću poslanika. Od stupanja na dužnost imao sam bilateralne susrete sa predsjednicima parlamenata iz 23 države. Posebno mi je drago što sam na početku mandata bio domaćin prvoj posjeti Crnoj Gori od strane predsjednika Evropskog parlamenta. Takođe, prvi put imali smo i bilateralnu posjetu predsjednika Nacionalnog savjeta Slovačke. Opredjeljenost Crne Gore da njeguje dobrosusjedske odnose i razvija regionalnu saradnju, potvrđena je izuzetno uspješnim susretima sa najvišim zvaničnicima Zapadnog Balkana.

Ovu priliku koristim i da zahvalim svima vama koji ste doprinijeli realizaciji pomenutih posjeta i ostalih međunarodnih aktivnosti poslanika crnogorske Skupštine.

Uvjeren sam da su navedene činjenice pokazatelj ozbiljnog, odgovornog i posvećenog rada Skupštine Crne Gore u prvoj godini mandata. Naša je obaveza da opravdamo povjerenje građana, konstantno unaprjeđujući rad državnih institucija. Izazova će uvijek biti, ali sam siguran da je Crna Gora, a i njen parlament kao ogledalo društva, spremna da se prema njima odnosi uz puno uvažavanje i zastupljenost svih svojih različitosti. Demokratičnost jedne države se mjeri stepenom vladavine prava i snagom njenih institucija. Obaveza izabranih predstavnika građana je da obezbijede jačanje vladavine prava, ekonomski napredak svoje države i kvalitetniji život pojedinca, kako i dolikuje prvoj narednoj članici Evropske unije.